Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle: lausuntopyyntö 18.10.2022 klo 10.30 / HE 202/2022 vp

CAPEX Advisors Oy:n lausunto: HE 202/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

CAPEX Advisors Oy (myöhempänä CAPEX) kiittää Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostoa lausuntopyynnöstä sekä mahdollisuudesta lausua asiassa. CAPEX lausuu asiassa ainoastaan infrastruktuurihankkeita koskevaan poikkeukseen muokkauksiin liittyen. CAPEX pitää ehdotettavia muokkauksia poikkeukseen tärkeänä.

Muutokset infrastruktuurihankkeita koskevaan poikkeukseen

Korkojen verovähennyskelpoisuuden rajoittamisella on potentiaalisesti suuri vaikutus julkisen sektorin infrastruktuuri- ja toimitilainvestointeihin, jotka on päätetty toteuttaa yhtiömuotoisina. Edellisessä infrastruktuurihankkeita koskevan poikkeukseen vuoden 2022 alusta voimaan tullessa (HE 211/2021 vp mukainen) muutoksessa saavutettiin jo erittäin tärkeät poikkeukset täysin julkisomisteisten infrastruktuuria omistavien yhtiöiden korkojen verovähennysoikeuden rajoittamiseen.

Nyt esitetään poikkeuksen laajentamista myös infrastruktuuriyhtiöihin, joissa on yksityistä omistusta, sekä PPP-hankkeisiin, joissa julkinen sektori tilaa useimmissa tapauksissa täysin yksityisomisteiselta hanketta varten perustetulta (hankitalain mukaisen kilpailutuksen voittanut taho) projektiyhtiöltä infrastruktuurihankkeen suunnittelun, rakentamisen, rahoituksen ja kunnossapidon pitkällä yli 10 vuoden mittaisella kokonaishoitopalvelusopimuksella. Nykyisen sääntelyn mukainen erityisesti ulkoisten vieraan pääoman korkojen verovähennysoikeuden rajoittaminen näiden hankkeiden ja yhtiöiden osalta voi aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia ja riskejä julkisen sektorin toiminnalle ja yleisen edun mukaisten infrastruktuuripalveluiden tuotantoon johtuen hankkeiden rahoitusrakenteiden suuresta velkavetoisuudesta. Tämän vuoksi CAPEX Advisors pitää tärkeänä nyt ehdotettavaa infrastruktuurihankkeita koskevan poikkeuksen laajennusta, missä korkovähennysoikeuden rajoitusta lievennetään selkeästi kyseisten hankkeiden ja yhtiöiden osalta.

PPP-hankkeiden osalta eduskunta on vuoden 2018 alusta mahdollistanut PPP-hankkeiden hyödyntämisen valtion lisäksi muillekin julkisille tahoille. Samalla mahdollistettiin hankemallin hyödyntäminen liikenneinfrastruktuurin lisäksi myös muuhun infrastruktuuriin, kuten toimitiloihin. Korkojen vähennyskelpoisuuden aikaisempi rajoittaminen on voinut hankkeen yksityiskohdista riippuen vaikuttaa negatiivisesti PPP-mallin käyttämisen taloudelliseen mielekkyyteen julkisen sektorin infrastruktuurihankkeissa. Korkovähennysrajoituksen selkeä lieventäminen PPP-hankkeiden osalta lisää mallin käyttökelpoisuutta ja taloudellista mielekkyyttä julkisen sektorin näkökulmasta ja

antaa julkiselle sektorille hyvän vaihtoehdon toimitila ja infrahankkeiden toteuttamiseen ja rahoittamiseen.

Kuten lausunnossamme valtiovarainministeriölle hallituksen esitysluonnokseen tästä asiasta syyskuussa 2022 totesimme, infrastruktuurihankkeiden poikkeuksen muotoilun osalta kirjausta tulee tulevaisuudessa mahdollisesti muokata, että poikkeusta voidaan soveltaa myös muihin, kuin julkisen sektorin tilaamiin hankkeisiin. Pitkän aikavälin julkista infrastruktuurihanketta omistava yhteisö, jossa on julkisen omistuksen lisäksi myös yksityistä pääomaa, voi myös itse olla hankkeen tilaaja ja alullepanija. Tästä esimerkkinä Suomessa perustetut kolme hankeyhtiötä, jotka suunnittelevat suuria ratahankkeita (Suomirata, Tunnin juna ja Itärata). Nämä yhtiöt voivat mahdollisesti jatkossa myös rahoittaa ja omistaa hankkeissa toteutettavan infran. Toteutuessaan nämä ratainvestoinnit ovat kukin suuruusluokaltaan useita miljardeja euroja. Perustetut yhtiöt ovat toistaiseksi valtion ja kuntien omistamia, mutta rakentamisvaiheen käynnistyessä olisi tärkeää pitää taloudellisesti mielekkäänä vaihtoehtona myös eläke- tai muun sijoituspääoman hyödyntäminen osana yhtiöiden omistajapohjaa. Merkittävä osa ratahankkeiden rakentamisvaiheen rahoituksesta tulee todennäköisesti olemaan lainaa, joten siksi korkojen verovähennettävyydellä voi olla korkoympäristöstä riippuen ratkaisevan tärkeä rooli yhtiöiden taloudelle ja siten julkisen palvelun kustannuksille. Kuten hallituksen esityksessä on tämän lausuntopalautteen käsittelyyn liittyen sivulla 19 todettu, hankkeiden valmistelu on vielä kesken ja kirjauksien muokkaustarpeita ehditään arvioida tarkemmin hankkeiden rakenteiden tarkentuessa tulevina vuosina.

Helsingissä 17.10.2022,



_____

Tuomas Määttä, Partner
CAPEX Advisors Oy